

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. rugpjūčio 30 d.
(OR. en)

11994/22

UD 167
EF 259
ENFOCUSTOM 121
ECOFIN 830
JAI 1114
COSI 210
COTER 214
RELEX 1129
DROIPEN 112
COPEN 297

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. rugpjūčio 29 d.
kam:	Tarybos generaliniam sekretoriatui
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 424 final
Dalykas:	KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI dėl 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 116/2009 dėl kultūros vertybių eksporto įgyvendinimo 2018 m. sausio 1 d. – 2020 m. gruodžio 31 d.

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 424 final.

Pridedama: COM(2022) 424 final

Bruselis, 2022 08 26
COM(2022) 424 final

**KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI**

**dėl 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 116/2009 dėl kultūros vertybių
eksporto įgyvendinimo**

2018 m. sausio 1 d. – 2020 m. gruodžio 31 d.

Turinys

1. Santrauka	2
2. Įvadas	3
3. Reglamento aplinkybės	4
3.1. Aplinkybės Europoje	4
3.2. Tarptautinės aplinkybės	4
4. Reglamento įgyvendinimas	5
4.1. Tikslai ir veiklos rezultatai	5
4.2. Kultūros vertybių apibrėžtis	7
4.3. Amžiaus ribos	8
4.4. Finansinės ribos	8
4.5. Skaičiai, susiję su standartinėmis eksporto licencijomis	8
4.6. Specialios ir bendros atvirosios licencijos	9
4.7. Eksporto licencijos reikalavimo išimtis	11
4.8. Licencijos paraiškos atmetimo priežastys	11
4.9. Licencijų klausimai	12
4.10. Licencijų atšaukimas arba panaikinimas	12
4.11. Naudojimasis elektroninėmis sistemomis / duomenų bazėmis	12
4.12. Materialiniai ir žmogiškieji ištekliai	14
5. Išvados ir neišspręsti klausimai	14
6. Priedai	15
1 lentelė. Valstybių narių išduotos standartinės licencijos	15
2 lentelė. Galiojančios specialios atvirosios licencijos	17
3 lentelė. Galiojančios bendros atvirosios licencijos	18
4 lentelė. Atmestos standartinių licencijų paraiškos	19
5 lentelė. Pažeidimų / reikalavimų nesilaikymo atvejai	20

1. SANTRAUKA

Šioje ataskaitoje pateikiama kultūros vertybių eksporto licencijų išdavimo sistemos, nustatytos Reglamentu (EB) Nr. 116/2009 dėl kultūros vertybių eksporto ir Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1081/2012¹, įgyvendinimo apžvalga.

Ataskaita daugiausia grindžiama duomenimis, kuriuos valstybės narės pateikė² atsakydamos į klausimą, apimančią visus eksporto licencijų išdavimo sistemos įgyvendinimo aspektus. Ji apima 2018–2020 m. laikotarpį. Priede pateikti duomenys susiję su trijų rūšių eksporto licencijomis: standartinėmis licencijomis, specialiomis atvirosiomis licencijomis (privatorių asmenų pakartotinai vykdomas laikinasis eksportas) ir bendromis atvirosiomis licencijomis (muziejų ir panašių institucijų pakartotinai vykdomas laikinasis eksportas).

Ataskaitoje taip pat pateikiama informacija apie dabartines iniciatyvas ir būsimus uždavinius, pavyzdžiui, gerinti valstybių narių valdžios institucijų, dalyvaujančių įgyvendinant Reglamentą, bendradarbiavimą, skatinti bendrą valstybių narių Reglamento nuostatų supratimą, nustatyti geriausią kompetentingų institucijų ir muitinės patirtį tiriant kultūros vertybių kilmę, taip pat išnagrinėti technines, finansines ir teises galimybes naudoti elektronines eksporto licencijų išdavimo ir kontrolės priemones, pavyzdžiui, sukurti arba prisijungti prie centralizuotos elektroninės sistemos, kuri būtų susieta su nacionalinėmis muitinio įforminimo sistemomis.

¹ Pagal Reglamento (EB) Nr. 116/2009 10 straipsnį reikalaujama, kad Komisija Europos Parlamentui, Tarybai bei Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui reguliariai teiktų ataskaitą apie šio reglamento įgyvendinimą.

² Kadangi ši ataskaita apima laikotarpį, kuris baigėsi 2020 m. gruodžio 31 d., be ES valstybių narių statistinių duomenų, į ją įtraukti ir Jungtinės Karalystės statistiniai duomenys. Nuo 2021 m. sausio 1 d. ES teisė nustojo galioti Jungtinėje Karalystėje, išskyrus Šiaurės Airiją. Dėl tos priežasties į būsimus laikotarpius apimančias ataskaitas bus įtraukti tik 27 ES valstybių narių statistiniai duomenys ir su Šiaurės Airija susiję Jungtinės Karalystės statistiniai duomenys.

2. ĮVADAS

Remiantis Tarybos reglamentu (EB) Nr. 116/2009 dėl kultūros vertybių eksporto³ (toliau – Reglamentas), eksportuojant tam tikras kultūros vertybes už Sąjungos muitų teritorijos ribų, pateikiama eksporto licencija ir užtikrinama, kad tų vertybių eksportui prie Sąjungos išorės sienų būtų taikoma vienoda kontrolė. I priede apibrėžiama materialinė Reglamento taikymo sritis, išvardijant kultūros vertybių, kurioms jis taikomas, kategorijas, taip pat nustatant daugumos išvardytų kategorijų amžiaus ir (arba) vertės ribas.

Reglamentu siekiama suderinti pagrindinį laisvo prekių judėjimo principą ir nacionalinių vertybių apsaugos principą, atsižvelgiant į istorinę vidaus rinkos kūrimo 1993 m. sistemą, kuria panaikintos visos valstybių narių vidaus sienos.

Eksporto licencijas išduoda paskutinės valstybės narės, kurios teritorijoje tas kultūros objektas „*neabejotinai ir teisėtai buvo*“, kompetentinga institucija⁴. Eksporto licencija išduodama arba ją atsisakoma išduoti remiantis tos valstybės narės įstatymais ir kitais teisės aktais. Tuomet atliekant muitinius tikrinimus užtikrinama, kad kultūros vertybes būtų galima išvežti iš Sąjungos muitų teritorijos tik turint galiojančią eksporto licenciją.

Siekiant užtikrinti, kad eksporto licencijos būtų vienodos, reikėjo išdėstyti taisykles, kuriomis reglamentuojamas licencijų blankų rengimas, išdavimas ir naudojimas. Įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 1081/2012⁵ nurodytos trys eksporto licencijų rūšys (standartinė licencija, speciali atviroji licencija ir bendra atviroji licencija) ir nustatytos jų taikymo taisyklės. Kai kuriose valstybėse narėse (bet ne visose) pareiškėjas turi sumokėti mokestį, kad gautų eksporto licenciją. Kai kurių valstybių narių teisės aktuose nustatyti papildomi apribojimai, pavyzdžiui, reikalavimas gauti nacionalinę licenciją, taip pat ES eksporto licenciją, siekiant teisėtai išvežti iš valstybės teritorijos objektus, priskiriamus nacionalinėms vertybėms.

Atnaujinti valstybių narių kompetentingų institucijų, kurioms suteikta teisė išduoti eksporto licencijas, sąrašai skelbiami Oficialiajame leidinyje kartu su muitinės įstaigų, kurioms suteikta teisė tvarkyti eksporto formalumus, sąrašu⁶.

Remiantis Reglamento 10 straipsniu, Komisija Europos Parlamentui, Tarybai bei Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui turi reguliariai teikti ataskaitą dėl šio reglamento įgyvendinimo.

Ši ataskaita grindžiama informacija, įskaitant statistinius duomenis apie licencijų naudojimą, kurią valstybės narės pateikė atsakydamos į klausimą, apimantį visus eksporto licencijų išdavimo sistemos įgyvendinimo aspektus. Ji taip pat grindžiama Kultūros vertybių komiteto ar su kultūros vertybėmis susijusių muitinės klausimų ekspertų grupės diskusijomis.

Kadangi ši ataskaita apima laikotarpį, kuris baigėsi 2020 m. gruodžio 31 d., be ES valstybių narių statistinių duomenų, į ją įtraukti ir Jungtinės Karalystės statistiniai duomenys. Nuo 2021 m. sausio 1 d. ES teisė nustojo galioti Jungtinėje Karalystėje, išskyrus Šiaurės Airiją. Dėl tos priežasties į būsimus laikotarpius apimančias ataskaitas bus įtraukti tik 27 ES valstybių narių statistiniai duomenys ir su Šiaurės Airija susiję Jungtinės Karalystės statistiniai duomenys.

³ 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 116/2009 dėl kultūros vertybių eksporto (OL L 39, 2009 2 10, p. 1).

⁴ 2 straipsnio 2 dalis.

⁵ 2012 m. lapkričio 9 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1081/2012, skirtas Tarybos reglamentui (EB) Nr. 116/2009 dėl kultūros vertybių eksporto (OL L 324, 2012 11 22, p. 1).

⁶ Naujausią tokių nuorodų sąrašą galima rasti OL C 71, 2018 2 24, p. 5 ir OL C 184, 2021 5 12, p. 13.

3. REGLAMENTO APLINKYBĖS

3.1. *Aplinkybės Europoje*

Reglamentu nustatyta ES lygmens sistema papildomos kitos priemonės ir iniciatyvos, kuriomis siekiama apsaugoti kultūros vertybes. Svarbiausia iš šių priemonių yra Direktyva 2014/60/ES dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo⁷. Remiantis šia direktyva, leidžiama grąžinti bet kokį kultūros objektą, kurį valstybė narė pripažino nacionaline vertybe, turinčia meninę, istorinę ar archeologinę vertę. Šiuo tikslu centrinės valdžios institucijos, atsakingos už minėtos direktyvos įgyvendinimą valstybėse narėse, privalo bendradarbiauti ir keistis informacija apie neteisėtai išvežtus kultūros objektus, naudodamosi Vidaus rinkos informacine sistema (IMI).

Kitas svarbus Reglamento papildymas yra Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/880 dėl kultūros vertybių įvežimo ir importo⁸. Šia nauja priemone nustatomos taisyklės ir sąlygos dėl laikinojo arba nuolatinio kultūros vertybių, kurios buvo sukurtos arba rastos trečiosiose šalyse, importo Sąjungoje. Dėl jo išorės prekybos aspekto Reglamento (ES) 2019/880 tipologija pirmiausia buvo grindžiama 1970 m. UNESCO nelegalaus kultūros vertybių įvežimo, išvežimo ir nuosavybės teisės perdavimo uždraudimo priemonių konvencija⁹.

Neseniai Importo reglamentas buvo papildytas priimant įgyvendinimo nuostatas¹⁰, kuriomis nustatoma išsami importo licencijų ir importuotojo pareiškimų bei centralizuotos elektroninės sistemos (toliau – ICG sistema), skirtos tam, kad valstybių narių institucijos galėtų saugoti informaciją ir ją keistis, o veiklos vykdytojai galėtų atlikti formalumus kompiuterizuotoje aplinkoje, plėtojimo, eksploatavimo, priežiūros ir naudojimo tvarka. ICG sistema turi pradėti veikti importo tikslais ne vėliau kaip 2025 m. birželio 28 d.

Galiausiai dviem susijusiomis *ad hoc* Sąjungos priemonėmis – Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1210/2003¹¹ ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 36/2012¹² – draudžiama prekyba kultūros vertybėmis su Iraku ir Sirija.

3.2. *Tarptautinės aplinkybės*

Svarbiausia tarptautinio lygmens priemonė, susijusi su kultūros vertybių eksportu, yra 1970 m. UNESCO nelegalaus kultūros vertybių įvežimo, išvežimo ir nuosavybės teisės perdavimo uždraudimo priemonių konvencija. Iki šiol minėtą konvenciją pasirašė 141 sutarties šalis, o ją ratifikavo 26 ES valstybės narės.

⁷ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/60/ES dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (Nauja redakcija) (OL L 159, 2014 5 28, p. 1).

⁸ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/880 dėl kultūros vertybių įvežimo ir importo (OL L 151, 2019 6 7, p. 1).

⁹ Paryžius, 1970 m. lapkričio 14 d.

¹⁰ 2021 m. birželio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2021/1079, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/880 dėl kultūros vertybių įvežimo ir importo nuostatų įgyvendinimo taisyklės (OL L 234, 2021 7 2, p. 67).

¹¹ 2003 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1210/2003 dėl tam tikrų konkrečių ekonominių ir finansinių santykių su Iraku apribojimo ir panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 2465/96 (OL L 169, 2003 7 8, p. 6).

¹² 2012 m. sausio 18 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 36/2012 dėl ribojamųjų priemonių, atsižvelgiant į padėtį Sirijoje, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 442/2011 (OL L 16, 2012 1 19, p. 1).

4. REGLAMENTO ĮGYVENDINIMAS

4.1. Tikslai ir veiklos rezultatai

Apskritai valstybės narės mano, kad įgyvendinant Reglamentą jo tikslai pasiekti. Vis dėlto nustatyta ir tobulintinių sričių.

Visų pirma, kalbant apie kovą su neteisėta prekyba kultūros vertybėmis, Reglamentas įgyvendintas pakankamai gerai. Kaip pranešė viena valstybė narė, svarbus Reglamento poveikis buvo tai, kad paveldo įstaigos, taip pat teisėtos prekybos meno kūriniais atstovai ir kolekcininkai suprato, jog svarbu turėti pakankamai informacijos apie kilmę prieš įsigyjant ar pateikiant rinkai kultūros vertybę. Objektai, kurie buvo eksportuoti be ES licencijos, nors to buvo reikalaujama, praranda rinkos vertę ir jais sunkiau prekiauti vykdant teisėtą prekybą meno kūriniais.

Tos pačios valstybės narės teigimu, teisėtos meno kūrinių rinkos atstovai vis dar vengia kompetentingoms institucijoms pateikti visą informaciją apie kultūros vertybių, kurias jie anksčiau pardavė eksporto licencijos prašančiam pareiškėjui, kilmę.

Kelios valstybės narės pažymi, kad jų nacionalinės paveldo teisės aktų taikymo sritis yra platesnė nei reglamento, todėl tam tikrų rūšių kultūros vertybės lieka neapsaugotos. Dėl to reikia pažymėti, kad, nors dalykinė Reglamento taikymo sritis tuo metu buvo sumanyta kaip bendras nacionalinių nuostatų vardiklis ir gali būti siauresnė nei kai kurių valstybių narių saugomų prekių įvairovė, Reglamentu suteikiama papildoma kultūros vertybių apsauga, kurios negali užtikrinti nacionaliniai teisės aktai.

Konkrečiai kalbant, kadangi Sąjungoje nėra vidaus sienų, prekės iš vienos valstybės narės teritorijos galėtų būti išvežamos nepaisant nacionalinių draudimų ir teisėtai eksportuojamos iš Sąjungos per kitos valstybės narės teritoriją, kurioje pirmosios valstybės narės draudimai negalioja. Taigi tam tikrų nacionalinės paveldo teisės aktų dalykinė taikymo sritis gali būti platesnė, tačiau šie teisės aktai negali apsaugoti valstybės narės kultūros vertybių, išvežamų už jos teritorijos ribų, taip, kaip Reglamentas.

Susijusiu klausimu kai kurios valstybės narės išreiškė nuomonę, kad Reglamentu nepakankamai užtikrinamos vienodos paveldo apsaugos taisyklės visoje Sąjungoje. Nacionalinės teisės aktai sudaro pagrindą, kuriuo remiantis išduodamos arba neišduodamos eksporto licencijos. Šiuo atžvilgiu kultūros vertybių, priklausančių tam tikrai I priede nurodytai kategorijai, eksportas gali būti leidžiamas A valstybėje narėje, taigi joje būtų išduota licencija, tačiau neleidžiamas B valstybėje narėje, kurioje licencija nebūtų išduota. Tai yra normalu ir to negalima pakeisti, nes kultūros klausimai priklauso išimtinai valstybių narių kompetencijai. Todėl Sąjunga negalėjo suderinti tokių nuostatų ir nurodyti, kurias kultūros vertybes valstybės narės turėtų priskirti prie „*nacionalinių meno, istorijos ar archeologijos vertybių*“¹³.

Kelios valstybės narės taip pat paminėjo vertės ribų, kaip galimos priemonės Reglamento veiksmingumui padidinti, klausimą (šiuo klausimu žr. 4.4 skirsnį).

Šiame konsultacijų etape valstybės narės dar kartą pabrėžė, kad reikia daugiau informacijos apie viena kitos su paveldu susijusius nacionalinės teisės aktus, kad už licencijų išdavimą atsakingos kompetentingos institucijos galėtų veiksmingiau kovoti su neteisėta prekyba. Tačiau reikia pažymėti, kad gana daug valstybių narių nėra paskelbusios savo teisės aktų internete, todėl Komisijos tarnybos kol kas negalėjo parengti internetinio sąvado su

¹³ SESV 36 straipsnis.

nuorodomis į tuos teisės aktus, kad kitų valstybių narių administravimo institucijos ir eksportuotojai galėtų jais pasinaudoti.

Atsižvelgiant į tai, kad ateityje bus išplėsta ICG sistema, kurioje taip pat bus suskaitmenintos eksporto licencijos pagal Reglamentą (EB) 116/2009, galėtų būti įtrauktas sąvadas, kuriame būtų pateikta pagrindinė informacija apie valstybių narių nacionalines nuostatas, taip pat trečiųjų šalių įstatymus ir kitus teisės aktus. O Komisijos tarnybos galėtų pabandyti papildyti kultūros vertybių tinklalapį serveryje *Europa* informacija apie valstybių narių teisės aktus (jeigu neskelbiama internete nacionaliniu lygmeniu, PDF failas su teisiniu tekstu).

Kitos priemonės, kurias valstybės narės nustatė siekdamos pagerinti bendrą Reglamento veiksmingumą, yra gairės, padedančios suprasti sąvokas „neabejotinai ir teisėtai esantis“, pagal kurias nustatoma valstybė narė, kompetentinga išduoti eksporto licenciją¹⁴. Taip būtų užkirstas kelias nesąžiningiems veiklos vykdytojams laikinai perkelti kultūros vertybes į kitą valstybę narę tik tam, kad būtų galima pateikti prašymą išduoti licenciją kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje objektas nurodomas ir saugomas kaip nacionalinė vertybė. Iki šiol nebuvo nė vienos bylos¹⁵, pasiekusios Europos Sąjungos Teisingumo Teismą, kuris yra vienintelė institucija, kompetentinga pateikti autentišką šių sąvokų aiškinimą, todėl administracijos ir suinteresuotieji subjektai jas supranta ir taiko skirtingai.

2017 m. sukurta projekto grupė, kurios tikslas – išnagrinėti valstybių narių darbo metodus, naudojamus siekiant tirti kultūros vertybių kilmę ir nustatyti geriausią patirtį bei parengti praktinius patarimus, susijusius su licencijų išdavimu ir muitinio tikrinimu, sėkmingai baigė darbą ir 2020 m. pateikė savo ataskaitą bei rekomendacinius dokumentus su kultūros vertybėmis susijusių muitinės klausimų ekspertų grupei.

Be kitų nagrinėjamų klausimų, ši grupė pabandė apibrėžti kilmės sąvoką, t. y. informacijos elementus, kuriuos kompetentinga institucija turėtų prašyti pareiškėjo pateikti apie eksportuojamą objektą, kad galėtų priimti sprendimą dėl licencijos išdavimo. Atsižvelgdama į tai, grupė padarė išvadą, kad kultūros vertybės kilmė gali būti apibrėžta kaip „objekto istorija ir nuosavybė nuo jo atradimo ar sukūrimo iki šių laikų, kuriomis remiantis nustatomas objekto autentiškumas ir nuosavybė“.

¹⁴ Nė viena susijusi byla nebuvo nagrinėta Europos Sąjungos Teisingumo Teisme, todėl šios dvi sąvokos nėra konkrečiai apibrėžtos.

¹⁵ Nors Teisingumo Teismo praktikos šiuo klausimu nėra, viena byla neseniai pasiekė Jungtinės Karalystės Aukščiausiąjį Teismą. Teismo buvo prašoma paskelbti savo nuomonę dėl to, ar poveikslas buvo teisėtai išsiųstas į Jungtinę Karalystę iš kitos valstybės narės (Italijos) ir ar Anglijos meno taryba buvo kompetentinga išduoti ieškovui licenciją išvežti jį iš Europos Sąjungos, kaip nurodyta Reglamento 2 straipsnio 2 dalies b punkte. 2015 m. Anglijos meno taryba buvo atsisakiusi išduoti eksporto licenciją išvežti poveikslą iš ES.

Pirmą kartą 2018 m. bylą išnagrinėjo teisėja Sue Carr, DBE, kuri patvirtino Anglijos meno tarybos sprendimą ir nustatė, kad:

i) sąvoka „teisėta“ turėjo būti „aiškinama remiantis išsiuntimo valstybės narės, t. y. Italijos, teisės aktais“ ([64]), atsižvelgiant į ES koordinavimo taisyklių kalbą, struktūrą ir tikslą ([57]–[63]);

ii) šis Italijos teisės aktuose nustatytas reikalavimas atitiko ES teisės aktus dėl laisvo prekių judėjimo, kuriais valstybėms narėms suteikta didelė veiksmų laisvė apsaugoti savo nacionalines vertybes ([87]–[94]).

<http://www.bailii.org/ew/cases/EWHC/Admin/2018/1822.html>

Buvo leista pateikti apeliacinį skundą, o 2020 m. Apeliacinis teismas bylą nutraukė.

https://www.blackstonechambers.com/documents/883/R_Simonis_v_Arts_Council_England.docx

Tada buvo pateiktas prašymas Aukščiausiam Teismui, tačiau jis taip pat buvo atmestas:

<http://www.supremecourt.uk/docs/permission-to-appeal-2021-01-2021-02.pdf> (žr. p. 3).

4.2. Kultūros vertybių apibrėžtis

Reglamente neapibrėžta, kas yra kultūros vertybė. Tačiau jo I priede išvardyta 15 objektų kategorijų, patenkančių į jo taikymo sritį. Daugumoje išvardytų kategorijų yra nurodytos amžiaus ir vertės ribos. Apskritai manoma, kad I priede pateikiama tinkama sistema.

Siekiant suprasti tikslią I priede išvardytų kategorijų taikymo sritį, šiame konsultacijų etape, kaip ir ankstesnėse ataskaitose, nustatyti konkretūs sunkumai, susiję su tam tikrų rūšių kultūros vertybių vienodu vertinimu valstybėse narėse:

- senovinių monetų;
- objektų kolekcijų, palyginti su 13.b kategorijos egzemplioriais, apimtimi;
- liturginių ikonų priskyrimu paveikslų arba paminklų dalių kategorijai¹⁶;
- tuo, ar 15.a kategorijos tam tikrų rūšių vertybių sąrašas yra išsamus ar orientacinis;
- konkrečios kategorijos atitikimu atitinkamai tarifinei klasifikacijai (KN kodas).

Komisijos tarnybos nuosekliai skatino valstybių narių dialogą ir keitimąsi nuomonėmis šiais klausimais, be kita ko, iš valstybių narių atstovų sudarytoje projektų grupėje „Kategorijų aiškinimas“ (2013–2017 m.), kuriai buvo pavesta apibendrinti vyraujančias nuomones apie tai, kaip vertinti skirtingų kategorijų kultūros vertybes, ir nustatė pagrindinius skirtumus tarp valstybių narių, susijusius su pirmiau minėtais klausimais.

Taip pat reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad visų pirma, atsižvelgiant į liturginių ikonų klasifikavimą, tikimasi, kad naujajame Reglamente (ES) 2019/880 dėl kultūros vertybių importo pateikti paaiškinimai padės išspręsti šį klausimą (liturginės ikonos ir statulos yra religinių paminklų dalys).

Kiek tai susiję su konkrečios kultūros vertybių kategorijos suderinimu su atitinkama tarifine klasifikacija, kyla dviejų rūšių problemos.

Pirmoji susijusi su kultūros vertybėmis, kurios priskiriamos ES Kombinuotosios nomenklatūros 97 skyriui. Tame skyriuje yra labai nedaug poskyrių ir tai pačiai tarifo pozicijai priskiriamos kelios skirtingos kultūros vertybių kategorijos. Dėl to sudėtinga nustatyti kiekvienu atveju taikytiną tarifo kodą, taigi ir kategoriją, kuriai kultūros vertybė turėtų būti priskiriama pagal Reglamentą, ir (arba) tarifinę klasifikaciją, pagal kurią ji turėtų būti deklaruojama muitinėje. Pasaulio muitinių organizacija (PMO), kuri yra atsakinga už muitų tarifų nomenklatūrą tarptautiniu lygmeniu, neseniai paskelbė ketinanti sukurti daugiau 97 skyriaus subpozicijų ir tikimasi, kad taip bus išspręsta ši problema.

Kita problema kyla dėl periodiško Suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos (toliau – SS), kuria grindžiama ES Kombinuotoji nomenklatūra, pakeitimų tarptautiniu lygmeniu. Nuo Reglamento įsigaliojimo 1993 m. buvo atlikta daug vėlesnių SS pakeitimų, todėl per tą laiką kai kurie tarifų kodai, išvardyti Reglamento I priede, buvo pakeisti ir kartais sudėtinga tik pagal tame priede pateiktą kategorijos aprašymą surasti, kuris kodas yra tinkamas konkrečiai kultūros vertybių kategorijai.

Kalbant apie kategorijų aiškinimo gairių rengimą, net jei valstybės narės susitartų dėl tokių gairių (o taip buvo ne visada), jos vis tiek nebūtų teisiškai privalomos ir todėl negalėtų

¹⁶ Pagrindinis praktinis skirtumas yra tas, kad paveikslų (3 kategorija) vertės riba yra 150 000 EUR, o paminklų dalims (2 kategorija) eksporto licencija turėtų būti išduota neatsižvelgiant į rinkos vertę. Tačiau reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad visų pirma, atsižvelgiant į liturginių ikonų klasifikavimą, tikimasi, kad naujajame Reglamente (ES) 2019/880 dėl kultūros vertybių importo pateikti paaiškinimai padės išspręsti šį klausimą (liturginės ikonos ir statulos yra religinių paminklų dalys).

užtikrinti teisinio tikrumo suinteresuotiesiems subjektams. Tik Europos Sąjungos Teisingumo Teismas gali aiškinti ES teisę ir, kaip minėta pirmiau, Teisingumo Teismas iki šiol neturėjo galimybės priimti sprendimo nė vienu iš šių klausimų. Pasak valstybių narių, didelis grupės „Kategorijų aiškinimas“ atliktas darbas vis tiek gali būti naudingas, pavyzdžiui, į jos analizę ir išvadas būtų galima atsižvelgti ateityje peržiūrint Reglamentą ir jo I priedą.

4.3. Amžiaus ribos

Reglamente nustatytos **amžiaus ribos**, taikomos tam tikrų kategorijų kultūros vertybėms, laikomos tinkamomis daugumoje valstybių narių.

Kelios valstybės narės laikosi nuomonės, kad amžiaus ribos yra per aukštos, kad būtų galima aprėpti ir apsaugoti visus objektus, kurie jų teritorijoje laikomi nacionalinėmis vertybėmis. Kita vertus, kai kurios kitos valstybės narės mano, kad amžiaus ribos yra per žemos, ypač kalbant apie kategorijas, kurioms nėra nustatytos vertės ribos (pvz., archyvai; rankraščiai), kai muitinių ir kompetentingų institucijų gali būti paprašyta įvertinti daugybę masinės gamybos šiuolaikinių objektų, kurie, nors formaliai patenka į Reglamento taikymo sritį ir todėl jiems turi būti išduodamos licencijos, paprastai nebūtų suvokiami kaip „reikšmingi archeologijai, priešistorėi, istorijai, literatūrai, menui arba mokslui“¹⁷.

Kadangi Reglamente nėra kultūros vertybių apibrėžties, pavyzdžiui, tokios, kuri pateikta 1970 m. UNESCO konvencijos 1 straipsnyje, bet koks objektas, kuris atitinka techninius amžiaus ir (arba) vertės kriterijus, neatsižvelgiant į tai, ar jis turi tikrą kultūrinę reikšmę, gali patekti į Reglamento taikymo sritį ir turi būti išduota eksporto licencija teisėtai išvežti jį iš Sąjungos teritorijos.

4.4. Finansinės ribos

Daug valstybių narių mano, kad kultūros vertybių **vertės ribos**, nustatytos reglamento I.B priede, yra gana aukštos ir tik maža valstybių narių dalis mano, kad jas reikėtų toliau didinti.

Viena valstybė narė, pritarianti I.B priede nurodytą vertės ribų didinimui, pažymėjo, kad mažiausios vertės nebuvo peržiūrėtos nuo tada, kai buvo priimtas pirminis reglamentas (išskyrus 1996 m. nustatytą piniginę ribą, taikomą akvarele, guašu ir pastele nutapytiems paveikslams), ir pasiūlė jas peržiūrėti remiantis 10 straipsnio 2 dalies antra pastraipa, kad būtų atsižvelgta į infliaciją.

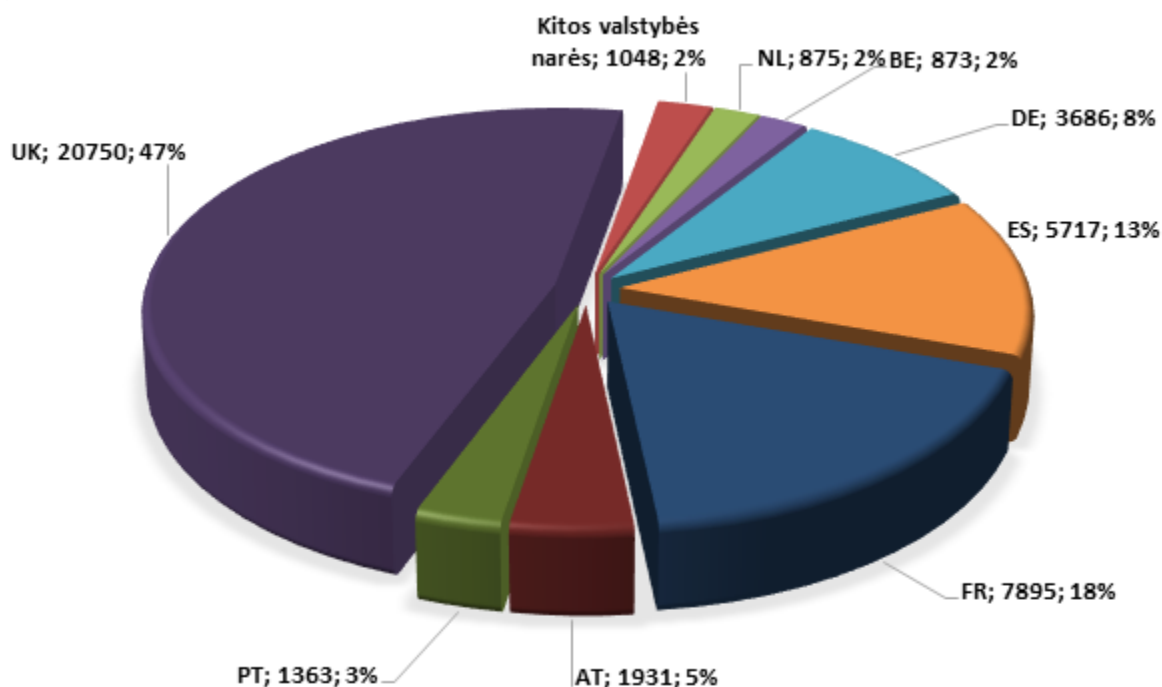
Kitos valstybės narės, pritariančios ribų mažinimui, rekomendavo panaudoti koregavimo mechanizmą, kad būtų atsižvelgta į valiutų kursų svyravimus, ir šalies koeficientą, siekiant atsižvelgti į valstybių narių meno kūrinių rinkų pardavimo kainų skirtumus. Kaip pažymi viena iš šių valstybių narių, daugelis objektų, kurie eksponuojami jų muziejuose ir yra nuolatinės kolekcijos dalis, nepatektų į Reglamento taikymo sritį vien dėl jame nustatytų aukštų vertės ribų, nepaisant to, kad aptariamieji objektai yra aiškiai priskiriami nacionalinėms vertybėms, turinčioms istorinę ir kultūrinę reikšmę.

4.5. Skaičiai, susiję su standartinėmis eksporto licencijomis

2018–2020 m. laikotarpiu valstybės narės išdavė 44 138 standartines licencijas (taip pat žr. priedo 1 lentelę, kurioje pateikti metiniai duomenys).

¹⁷ Kultūros vertybės apibrėžtis, pateikta 1970 m. UNESCO konvencijos 1 straipsnyje.

2018–2020 m. valstybių narių standartinės licencijos

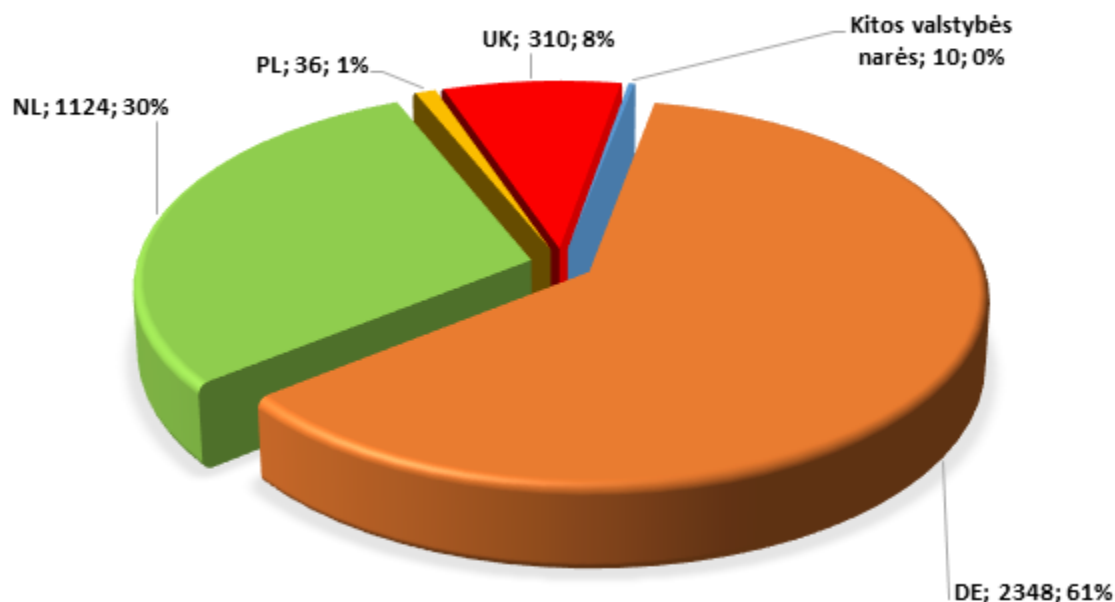
Pagrindinės kategorijos, dėl kurių ataskaitiniu laikotarpiu buvo gautos licencijų paraiškos, mažėjančia tvarka: meno kūriniai (paveikslai, mozaikos, akvarele ir guašu nutapyti paveikslai, graviūros, skulptūros), archeologiniai objektai (daugiausia laikinasis eksportas parodoms); inkunabulai, rankraščiai ir žemėlapiai; numizmatinės svarbos objektai (monetos), įvairūs 15 kategorijos antikvariniai daiktai, pavyzdžiui, juvelyriniai dirbiniai, muzikos instrumentai, baldai, laikrodžiai, ginklai, žaislai, kilimai ir kt. (daugiausia galutiniam eksportui). Kelios valstybės narės pranešė, kad 2020 m. smarkiai sumažėjo tam tikrų kategorijų (pvz., paveikslų) eksporto atvejų skaičius, ir tai jos sieja su COVID-19 pandemija. Tačiau, valstybių narių teigimu, per tą patį laikotarpį labai išaugo nacionalinių („laisvo judėjimo“) licencijų skaičius, o tai rodo paklausos padidėjimą Sąjungos rinkoje.

4.6. Specialios ir bendros atvirosios licencijos

Specialios atvirosios licencijos gali būti išduodamos konkrečiai kultūros vertybei, kurią **reguliariai laikinai eksportuoja privatus asmuo** (Įgyvendinimo reglamento 10 straipsnis). 2018–2020 m. laikotarpiu išduotos 3 828 specialios atvirosios licencijos (taip pat žr. priedo 2 lentelę, kurioje pateikti metiniai duomenys). Maždaug pusė valstybių narių praneša, kad tokių licencijų išduoti nenumato. Valstybės narės specialias atvirojo licencijas daugiausia išduoda muzikos instrumentams, kurie eksportuojami meniniams pasirodymams, arba senovinėms transporto priemonėms, kurios eksportuojamos parodoms.

Išskyrus dvi valstybes nares, visos kitos valstybės narės ataskaitiniu laikotarpiu išdavė palyginti mažai tokių licencijų.

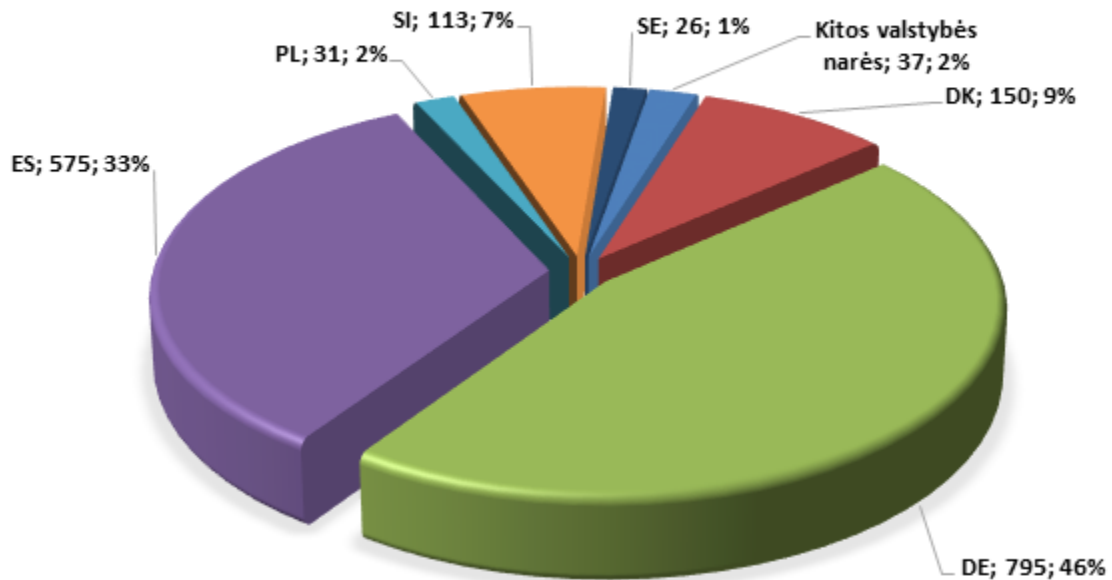
2018–2020 m. valstybėse narėse galiojusios specialios atvirosios licencijos

Įgyvendinimo reglamentu nustatytas ilgiausias specialių atvirųjų licencijų galiojimo laikotarpis yra penkeri metai. Dauguma valstybių narių, išduodančių tokias licencijas, taiko šį terminą; tačiau yra keletas išimčių, kai ilgiausias galiojimo laikotarpis nenurodytas arba yra trumpesnis (1–3 metai). Galiojimo laikotarpiu leidžiama pakartotinai eksportuoti atitinkamus objektus.

Bendros atvirosios licencijos (Įgyvendinimo reglamento 13 straipsnis) leidžia **muziejams ir panašioms institucijoms** reguliariai laikinai eksportuoti kultūros vertybes. 2018–2020 m. laikotarpiu išduota 1 727 bendros atvirosios licencijos (taip pat žr. priedo 3 lentelę, kurioje pateikti metiniai duomenys). Ilgiausias tokių licencijų galiojimo laikotarpis taip pat yra penkeri metai. Dauguma tokių licencijas išduodančių valstybių narių taiko trumpesnę terminą. Trukmė paprastai priklauso nuo draudimo apsaugos arba paskolos ar parodos poreikių.

2018–2020 m. valstybėse narėse galiojusios bendros atvirosios licencijos

4.7. Eksporto licencijos reikalavimo išimtis

Ši išimtis, remiantis Reglamento 2 straipsnio 2 dalimi, suteikia valstybėms narėms galimybę nereikalausti eksporto licencijos 1 kategorijos pirmojoje ir antrojoje įtraukose nurodytiems objektams, kai tie objektai laikomi ribotos archeologinės ar mokslinės vertės.

Ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais tik viena valstybė narė pranešė, kad pasinaudojo šia nuostata. Tačiau dabartiniu ataskaitiniu laikotarpiu dar dvi valstybės narės pranešė, kad jos netaiko licencijų išdavimo reikalavimo ribotos archeologinės vertės objektams. Paaiškėjo, kad kriterijus, pagal kurį nustatoma „ribota vertė“, pagrįstas objektų rūšimi, visų pirma tuo, ar tai yra objektai, kurie anksčiau buvo gaminami dideliais kiekiais ir yra beveik identiški (pvz., senovinės monetos), ar tai yra objektai, kurie buvo eksponuojami daug metų ir todėl nebegali būti laikomi „tiesioginiais kasinėjimų produktais“.

4.8. Licencijos paraiškos atmetimo priežastys

Kaip ir ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, eksporto licencijos paraiškos atmetimo atvejai yra gana reti. Išskyrus Jungtinę Karalystę, kuri sudaro du trečdalius ES meno kūrinių rinkos ir kuri pranešė apie 14 paraiškos atmetimo atvejų, dauguma kitų valstybių narių vidutiniškai atmetė mažiau nei vieną paraišką per vienus ataskaitinio laikotarpio metus. Kelios valstybės narės praneša, kad per ataskaitinį laikotarpį neatmetė nė vienos paraiškos, o dvi valstybės narės netgi praneša, kad niekada nėra atmetusios licencijos paraiškos.

Kalbant apie priežastis, dėl kurių paraiškos buvo atmestos, neskaitant objektų priskyrimo nacionalinėms vertybėms, kurių eksportas yra draudžiamas, atvejų, dažniausiai nurodoma,

kad veiklos vykdytojas pateikė paraišką netinkamai valstybės narės kompetentingai institucijai; kad pareiškėjas atsisakė pateikti ar kitaip nepateikė teisėtos kilmės informacijos, kurios buvo prašoma; kad objektas suklastotas; kad objektas nepatenka į Reglamento taikymo sritį arba kad pareiškėjas negavo reikalingos nacionalinės laisvo judėjimo licencijos.

Kalbant apie paskutines atmetimo priežastis, pagal kai kurių valstybių narių teisės aktus reikalaujama, kad, be ES eksporto licencijos, eksportuotojas taip pat gautų laisvo judėjimo licenciją, pagal kurią leidžiama išvežti kultūros vertybę iš valstybės teritorijos. Tuo atveju, kai tam tikrų valstybių narių teisės aktuose numatytos nacionalinės laisvo judėjimo licencijos, paraiška ES eksporto licencijai gauti turi būti pateikta vienu metu arba per nustatytą laikotarpį po nacionalinės laisvo judėjimo licencijos išdavimo, t. y. gauta nacionalinė licencija yra būtina sąlyga ir ES eksporto licencijos išdavimo pagrindas.

4.9. Licencijų klausimai

Nuotraukos. Nuotraukos įtraukimas į licencijos paraišką yra labai svarbus elementas, nes pagal ją, tikrindama eksporto licenciją, muitinė gali nustatyti objektą. Kalbant apie galutinį eksportą, visos valstybės narės reikalauja pateikti nuotraukas, ypatingą dėmesį skiriant kolekcijų, kurioms taikoma viena licencija, eksportui. Kai kurios valstybės narės taiko tam tikras išimtis tais atvejais, kai eksportuojama laikinai arba objektai yra mažos vertės ir (arba) svarbos (pvz., knygų arba objektų, kurie neturi ypatingų atpažinimo ženklų, kolekcijos).

Licencijos blanko lapo Nr. 3 grąžinimas. Įgyvendinimo reglamento 5 straipsnyje numatyta, kad išvežimo muitinės įstaiga turėtų grąžinti eksporto licencijos blanko lapą Nr. 3¹⁸ išdavusiai kompetentingai institucijai, siekiant patvirtinti, kad eksportas iš tiesų buvo įvykdytas ir kad licencija buvo naudojama. Tačiau valstybės narės praneša, kad tai daroma ne visais atvejais.

Tik dvi valstybės narės, kurios sukūrė ir naudoja elektroninę eksporto licencijų išdavimo sistemą, gali patikrinti, ar buvo panaudotos visos licencijos, nes jų sistema yra prijungta prie muitinės. Net ir tokiais atvejais sunku atlikti patikrinimą, kai kultūros vertybės išvežamos iš Sąjungos per kitos valstybės narės teritoriją. Centralizuotos elektroninės licencijų išdavimo sistemos su sąsaja su muitinės IT sistemomis, tokios kaip šiuo metu kuriama pagal Importo reglamentą, naudojimą valstybės narės paprastai laiko idealiu šios problemos sprendimu.

4.10. Licencijų atšaukimas arba panaikinimas

Maždaug pusė valstybių narių yra priėmusios teisės aktus, kuriuose numatytas licencijų panaikinimas arba atšaukimas po to, kai jos buvo išduotos, šiuo tikslu taikant konkrečias nuostatas, susijusias su kultūros vertybėmis, arba bendrosios administracinės teisės aktus, kuriuose raginama panaikinti administracinį aktą, kai jis pagrįstas klaidinančia arba neteisinga informacija. Per ataskaitinį laikotarpį tik viena valstybė narė panaikino (vieną) eksporto licenciją. Dar viena valstybė narė pranešė, kad panaikino 13 nacionalinių laisvo judėjimo licencijų, kurios toje valstybėje narėje yra būtina sąlyga ES eksporto licencijai išduoti.

4.11. Naudojimas elektroninėmis sistemomis / duomenų bazėmis

Kaip nurodyta pirmiau, (žr. 3.1 skirsnį), Komisijos tarnybos kuria centralizuotą elektroninę sistemą, skirtą formalumams atlikti ir administraciniam bendradarbiavimui pagal Reglamentą

¹⁸ Licencijos blanką sudaro trys lapai: lapas Nr. 1 yra paraiška, lapas Nr. 2 yra skirtas licencijos turėtojui, lapas Nr. 3 turi būti grąžintas išdavusiai institucijai, kai kultūros vertybė išvežta iš Sąjungos.

2019/880 vykdyti, vadinamąją kultūros vertybių importo sistemą (ICG sistemą). Numatoma, kad ši sistema palengvins kontrolę ir padės kovoti su neteisėta prekyba kultūros vertybėmis iš trečiųjų šalių, todėl buvo nuspręsta, kad reikėtų dėti tokias pačias pastangas ir užtikrinti vienodą Europos kilmės kultūros vertybių apsaugą. Todėl Komisijos tarnybos pasirūpino, kad ICG sistema būtų sukurta taip, kad ateityje (atlikus reikiamus pakeitimus) ją būtų galima naudoti Sąjungos eksporto licencijų išdavimo sistemai.

Vis daugiau valstybių narių yra skaitmenizavusios arba šiuo metu skaitmenizuoja savo eksporto licencijų sistemas. Kai kuriose valstybėse narėse užpildyti ir pateikti paraišką galima elektroniniu būdu (pvz., internetu užpildant aktyvų PDF formato dokumentą), bet pati eksporto licencija vis dar pasirašoma ir išduodama popierine forma. Taip yra dėl įgyvendinimo akto nuostatų, kuriomis įpareigojama naudoti popierinę licenciją.

Atsižvelgiant į tai taip pat reikia pažymėti, kad kelių valstybių narių teisės aktuose šiuo metu numatyta piliečių teisė teikti paraiškas valdžios institucijoms skaitmeniniu formatu internetu. Tai taikoma visų tipų paraiškoms – ne tik susijusioms su kultūros vertybių eksportu – ir įpareigoja administraciją sukurti atitinkamas IT platformas bei sistemas, kad jų procedūros būtų skaitmenizuotos ir jos galėtų gauti elektronines piliečių paraiškas. Todėl kelios valstybės narės sukūrė tokias nacionalines elektronines sistemas, kad galėtų tvarkyti ir Sąjungos eksporto licencijas, ir nacionalines laisvo judėjimo licencijas, t. y. kultūros vertybių judėjimo Sąjungos viduje licencijas.

Skaitmeninės ES eksporto licencijų sistemos pranašumų yra daug ir jie yra akivaizdūs: sklandesnis muitinių ir kompetentingų kultūros institucijų bendradarbiavimas ir keitimasis informacija nacionaliniu bei Sąjungos lygmenimis; geresnė licencijų naudojimo stebėseną, ypač kai išvežimo muitinės įstaiga yra kitoje valstybėje narėje nei ta, kuri išdavė licenciją; sąsaja su muitinės IT sistemomis per Europos Sąjungos muitinės vieno langelio aplinką; palankesnių prekybos sąlygų sudarymas eksportuotojams; labiau suvienodintas Reglamento įgyvendinimas; greičiau atliekami formalumai kompiuterizuotoje aplinkoje ir veiksminga klaidų prevencija – tai yra tik keletas pavyzdžių, todėl didžioji dauguma valstybių narių labai pritaria skaitmenizacijai. Vis dėlto dvi valstybės narės išreiškė tam tikrą susirūpinimą dėl tokios pačios rūšies centralizuotos elektroninės sistemos, kaip ir ta, kuri šiuo metu kuriama importo tikslais, naudojimo.

Konkrečiai tos valstybės narės pažymėjo, kad jų šiuo metu naudojamos nacionalinės sistemos ar duomenų bazės yra pritaikytos jų ypatumams, visų pirma tais atvejais, kai jų teisės aktuose numatytos nacionalinės licencijos, kurias reikia gauti kartu su Sąjungos eksporto licencija, arba kai nacionalinė licencija yra būtina sąlyga išduoti Sąjungos eksporto licenciją. Be to, atsižvelgiant į įvykdytas investicijas, gali atrodyti neproduktyvu visiškai panaikinti nacionalines sistemas ir jas pakeisti centralizuota ES sistema.

Dėl šios priežasties Komisijos tarnybos pradėjo galimybių studiją, kurioje, be kitų skaitmenizacijos aspektų, bus išanalizuotas ir išnagrinėtas verslo scenarijus, kai sukuriama hibridinė ICG sistemos plėtinys eksporto tikslais, kuriame būtų centralizuotos skaitmenizacijos privalumai teikiančios funkcijos, o kiti elementai, kurie geriau tvarkomi valstybių narių lygmeniu, būtų palikti nacionalinėms sistemoms (sudarant galimybę jas susieti).

Skaitmenizuojant eksporto licencijų sistemą reikės iš dalies pakeisti Reglamento įgyvendinimo nuostatas (Reglamentas (ES) 1081/2012). Ta pačia priemone taip pat turėtų

būti nustatytas ryšys tarp eksporto ir importo licencijų, kad būtų užtikrintas teisinis tikrumas ir išvengta dokumentų reikalavimų dubliavimosi¹⁹.

4.12. Materialiniai ir žmogiškieji ištekliai

Daugumos valstybių narių poreikiai, susiję su darbuotojais ir ištekliais, reikalingais Reglamentui įgyvendinti, ataskaitiniu laikotarpiu nepakito. Trijose valstybėse narėse žmogiškieji ištekliai padidėjo atsižvelgiant į augančius politikos ir administracinius poreikius, o kitose dviejose valstybėse narėse poreikiai padidėjo, tačiau dar nėra patenkinti samdant naujus darbuotojus (viena iš šių valstybių narių nurodė COVID-19 pandemiją kaip priežastį, dėl kurios vėluojama įdarbinti papildomų darbuotojų). Trys valstybės narės pranešė, kad jų poreikiai sumažėjo dėl mažesnio eksporto licencijų skaičiaus (kaip šio sumažėjimo priežastis vėl buvo nurodyta COVID-19 pandemija).

5. IŠVADOS IR NEIŠSPREŠTI KLAUSIMAI

Remiantis 2018–2020 m. ataskaitiniu laikotarpiu iš valstybių narių gauta grįžtamąja informacija, atrodo, kad Reglamentas sėkmingai įgyvendinamas siekiant jo tikslų, ir manoma, kad jis yra labai svarbi teisinė kovos su neteisėta prekyba kultūros vertybėmis priemonė.

Kaip ir ankstesnėse ataskaitose, administracinis bendradarbiavimas ir ryšių palaikymas tarp valdžios institucijų, atsakingų už Reglamento taikymą visoje Sąjungoje, nurodomas kaip vienas iš pagrindinių aspektų, kurių įgyvendinimą galima pagerinti.

Skirtingas tam tikrų reglamento nuostatų ir ypač kultūros vertybių kategorijų taikymo srities ir pagrindinės sąvokos „[kur prekės] *neabejotinai buvo*“, pagal kurią nustatoma, kuri valstybė narė yra kompetentinga išduoti eksporto licenciją, suvokimas taip pat įvardijamas kaip galima kliūtis vienodai įgyvendinti Reglamentą.

Kelios valstybės narės taip pat pažymi, kad vertės ribos nėra tinkamai pritaikytos prie vietos kainų ir rinkų, o dėl to, kad jos yra pernelyg aukštos, daugelis kultūros objektų, kurie pagal jų nacionalinės teisės aktus priskiriami nacionalinėms vertybėms, nepatenka į Reglamento taikymo sritį ir jo teikiama apsauga jiems netaikoma.

Galiausiai valstybės narės dar kartą patvirtino, kad reikia pereiti nuo popierinių eksporto licencijų sistemos prie elektroninės, bepopierės sistemos. Jos mano, kad eksporto licencijų skaitmeninimas padės veiklos vykdytojams lengviau atlikti formalumus; paspartins paraiškų nagrinėjimą; pagerins kompetentingų institucijų atliekamą kilmės patikrinimą; padidins muitinio tikrinimo efektyvumą ir veiksmingumą.

¹⁹ Iš tikrųjų dviejose valstybėse narėse nacionalinės importo licencijos ar sertifikatai gali būti suteikiami pateikus prašymą (laikinajam įvežimui), todėl kultūros vertybių importuotojai būtų atleisti nuo reikalavimo gauti ir muitinei pateikti ES eksporto licenciją, kai atitinkamos prekės yra grąžinamos į trečiąją kilmės šalį.

6. PRIEDAI

1 lentelė. Valstybių narių išduotos standartinės licencijos

Valstybė narė	Metai			2018–2020	Bendro skaičiaus dalis %
	2018	2019	2020		
BE	340	352	181	873	1,98 %
BG	0	1	0	1	0,00 %
CZ	12	96	2	110	0,25 %
DK	59	61	24	144	0,33 %
DE	1 368	1 387	931	3 686	8,35 %
EE	0	0	0	0	0,00 %
IE	16	17	11	44	0,10 %
EL	0	0	0	0	0,00 %
ES	1 694	1 838	2 185	5 717	12,95 %
FR	3 064	2 990	1 841	7 895	17,89 %
HR	19	9	14	42	0,10 %
IT (1)	67	99	87	253	0,57 %
CY	2	5	2	9	0,02 %
LV	0	1	0	1	0,00 %
LT (2)					0,00 %
LU	6	3	1	10	0,02 %
HU	4	9	1	14	0,03 %
MT	0	19	7	26	0,06 %
NL	368	289	218	875	1,98 %
AT	858	702	371	1 931	4,37 %
PL	58	9	2	69	0,16 %
PT	385	396	582	1 363	3,09 %
RO	0	0	0	0	0,00 %
SI	16	16	20	52	0,12 %
SK	11	12	5	28	0,06 %
FI	7	1	0	8	0,02 %
SE	134	70	33	237	0,54 %
UK	8 351	8 177	4 222	20 750	47,01 %
Iš viso	16 839	16 559	10 740	44 138	100,00 %

(1)

2018	2019	2020
Negrąžinamojo eksporto licencijos – 64 Laikinojo eksporto licencijos – 3	Negrąžinamojo eksporto licencijos – 94 Laikinojo eksporto licencijos – 5	Negrąžinamojo eksporto licencijos – 85 Laikinojo eksporto licencijos – 2

(2) Statistinių duomenų nepateikta

2 lentelė. Galiojančios specialios atvirosios licencijos

Valstybė narė	Metai			2018–2020	Bendro skaičiaus dalis %
	2018	2019	2020		
BE	0	0	0	0	0,00 %
BG	0	0	0	0	0,00 %
CZ	0	0	0	0	0,00 %
DK	0	0	0	0	0,00 %
DE	555	965	828	2 348	61,34%
EE	0	0	0	0	0,00 %
IE	0	0	0	0	0,00 %
EL	0	0	0	0	0,00 %
ES	0	0	0	0	0,00 %
FR	4	1	2	7	0,18 %
HR	0	0	1	1	0,03 %
IT	0	0	0	0	0,00 %
CY	0	0	0	0	0,00 %
LV	0	0	0	0	0,00 %
LT (1)				0	0,00 %
LU	0	0	0	0	0,00 %
HU	0	0	0	0	0,00 %
MT	0	0	0	0	0,00 %
NL	336	394	394	1 124	29,36%
AT	0	0	1	1	0,03 %
PL	6	15	15	36	0,94 %
PT	0	0	0	0	0,00 %
RO	0	0	0	0	0,00 %
SI	0	0	1	1	0,03 %
SK	0	0	0	0	0,00 %
FI	–	–	–	0	0,00 %
SE	0	0	0	0	0,00 %
UK	146	142	22	310	8,10 %
Iš viso	1 047	1 517	1 264	3 828	100,00 %

(1) Statistinių duomenų nepateikta

3 lentelė. Galiojančios bendros atvirosios licencijos

Valstybė narė	Metai			2018–2020	Bendro skaičiaus dalis %
	2018	2019	2020		
BE	0	0	0	0	0,00 %
BG	4	1	0	5	0,29 %
CZ	0	0	0	0	0,00 %
DK	50	50	50	150	8,69 %
DE	228	286	281	795	46,03 %
EE	0	0	0	0	0,00 %
IE	0	0	0	0	0,00 %
EL	2	10	2	14	0,81 %
ES	233	252	90	575	33,29 %
FR	0	0	0	0	0,00 %
HR	3	0	0	3	0,17 %
IT	0	0	0	0	0,00 %
CY	0	0	0	0	0,00 %
LV	0	0	0	0	0,00 %
LT (1)	0	0	0	0	0,00 %
LU	0	0	0	0	0,00 %
HU	14	1	0	15	0,87 %
MT	0	0	0	0	0,00 %
NL	0	0	0	0	0,00 %
AT	0	0	0	0	0,00 %
PL	12	11	8	31	1,80 %
PT	0	0	0	0	0,00 %
RO	0	0	0	0	0,00 %
SI	38	38	37	113	6,54 %
SK	0	0	0	0	0,00 %
FI	0	0	0	0	0,00 %
SE	9	9	8	26	1,51 %
UK	0	0	0	0	0,00 %
Iš viso	593	658	476	1 727	100,00 %

(1) Statistinių duomenų nepateikta

4 lentelė. Atmestos standartinių licencijų paraiškos

Valstybė narė	Metai			2018–2020	Bendro skaičiaus dalis %
	2018	2019	2020		
BE	0	2	0	2	0,46 %
BG	0	0	0	0	0,00 %
CZ	2	1	0	3	0,69 %
DK	0	0	0	0	0,00 %
DE	0	0	0	0	0,00 %
EE	0	0	0	0	0,00 %
IE	0	0	0	0	0,00 %
EL	0	0	0	0	0,00 %
ES	82	72	116	270	61,93 %
FR	0	0	0	0	0,00 %
HR	0	0	0	0	0,00 %
IT	0	0	0	0	0,00 %
CY	0	0	0	0	0,00 %
LV	0	0	0	0	0,00 %
LT (1)				0	0,00 %
LU	0	0	0	0	0,00 %
HU	50	41	42	133	30,50 %
MT	2	0	2	4	0,92 %
NL	0	0	1	1	0,23 %
AT	1	1	3	5	1,15 %
PL	0	0	0	0	0,00 %
PT	0	0	0	0	0,00 %
RO	0	0	0	0	0,00 %
SI	0	1	1	2	0,46 %
SK	0	0	0	0	0,00 %
FI	0	0	0	0	0,00 %
SE	0	0	0	0	0,00 %
UK	7	7	2	16	3,67 %
Iš viso	144	125	167	436	100,00 %

(1) Statistinių duomenų nepateikta

5 lentelė. Pažeidimų / reikalavimų nesilaikymo atvejai

Metai	Valstybių narių, atlikusių konfiskacijas, skaičius	Bendras pažeidimų atvejų skaičius
2018 (1)	12	117
2019 (2)	12	84
2020 (2)	8	52
Iš viso		253

(1) 1 valstybė narė nepateikė duomenų

(2) 2 valstybės narės nepateikė duomenų